

Uzlaştırmacı ücretinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	49327596-120[61.GVK.2013.13]-240
Tarih	27.09.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI

ANTALYA VERGİ DAİRESİ BAŐKANLIĐI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü)

Sayı :49327596-120[61.GVK.2013.13]-240

27/09/2013

Konu : Uzlaştırmacı ücretinin vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, mali müşavirlik mesleğinin yanında, 2012 yılı yılında ... Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde uzlaştırmacı olarak görev yaptığınız belirtilerek, uzlaştırmacı ücretinin Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu açısından ne şekilde vergilendirileceğı ile Vergi Usul Kanununa göre belge düzeni hakkında görüş talep edildiğı anlaşılmaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde;

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağılı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değıştirmez.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

5. Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;..."

hükmü yer almıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre serbest meslek faaliyetinizin dışında Cumhuriyet Savcılığı ve mahkemelere yapmış olduğunuz uzlaştırma hizmeti faaliyetinden elde edilen kazancın ücret olarak kabul edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 238 inci maddesinde, işverenlerin her ay ödedikleri ücretler için ücret bordrosu tutmaya mecbur oldukları, Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf olan ücretlerle diğer ücret üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için bordro tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, uzlaştırmacı olarak görevlendirilenlere ödenen bedel ücret olarak değerlendirildiğinden, yapılan ücret ödemeleri için ücret bordrosu düzenlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hükümlere göre, serbest meslek faaliyetinizin dışında uzlaştırmacı olarak yaptığınız görev karşılığında elde etmiş olduğunuz gelir, serbest meslek kazancı olmayıp ücret olarak değerlendirildiğinden, serbest meslek makbuzu düzenleme zorunluluğunuz bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1. maddesine göre serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler vergiye tabidir. Konuyla ilgili 19 Seri Numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin (A) bölümünde yapılan açıklamalar uyarınca serbest meslek faaliyetini mutad ve sürekli bir şekilde yapanlar gerçek usulde katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

Öte yandan, ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ödenen uzlaştırmacı ücreti, Gelir Vergisi Kanununun ücret ile ilgili hükümlerine göre vergilendirildiğinden katma değer vergisine tabi bulunmamaktadır.

DAMGA VERGİSİ YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar terimi, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri

şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasında, "Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtlar"ın nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, uzlaştırmacılara yapılacak ödemelerin ücret olarak değerlendirildiği dikkate alındığında, bu ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtların 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026